

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 14 päivänä elokuuta 2014

611/2014

Laki

Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 8 päivänä elokuuta 2014

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 65 §:n 4 momentti,

muutetaan 3 §:n 3 momentin 11 kohta, 3 a §, 3 b §:n otsikko ja 2 momentti, 4 §:n 2 momentin 1 kohta, 10 §:n 1 momentin 5 kohta, 26 §:n 1 momentin johdantokappale sekä 3 ja 5 momentti, 27 §:n 1 momentin johdantokappale sekä 2 momentti, 32 b §:n 2—4 momentti, 40 §:n 1 ja 3 momentti, 41 ja 43 §, 44 a §:n 1 momentin 1 kohta, 52 ja 60 §, 61 §:n otsikko ja 1 momentti, 62 §, 65 §:n otsikko, 65 a §, 65 c §:n 2 momentti, 66 § ja 71 §:n 1 momentin 11 ja 12 kohta sekä 6 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 3 §:n 3 momentin 11 kohta, 26 §:n 1 momentin johdantokappale sekä 3 ja 5 momentti, 40 §:n 1 momentti ja 62 § laissa 170/2014, 3 a § laeissa 194/2011 ja 1242/2011, 3 b §:n otsikko ja 2 momentti laissa 194/2011, 4 §:n 2 momentin 1 kohta, 32 b §:n 4 momentti, 40 §:n 3 momentti, 41 § ja 61 §:n otsikko ja 1 momentti laissa 752/2012, 32 b §:n 2 momentti laissa 902/2011, 32 b §:n 3 momentti laissa 207/2009, 43 § laeissa 752/2012 ja 254/2013, 44 a §:n 1 momentin 1 kohta laissa 1242/2011, 52 § osaksi laissa 1242/2011, 60 § osaksi laissa 170/2014, 65 a § ja 65 c §:n 2 momentti laissa 1360/2010 sekä 71 §:n 1 momentin 12 kohta laissa 254/2013, sekä

lisätään 3 §:n 3 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1360/2010, 194/2011 ja 170/2014, uusi 12 kohta, 3 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1360/2010, 194/2011 ja 170/2014, uusi 4 momentti, 10 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi laissa 752/2012, uusi 6 kohta, 32 a §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 752/2012 ja 170/2014, uusi 5 momentti, 32 c §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 207/2009 ja 170/2014, uusi 4 momentti, 38 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 752/2012, 254/2013 ja 170/2014, uusi 5 momentti, 42 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 752/2012, uusi 4 momentti, lakiin uusi 42 a §, 71 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 194/2011, 752/2012, 254/2013 ja 593/2013, uusi 13 kohta ja lakiin uusi 71 a § seuraavasti:

3 §

Tehtävät

Finanssivalvonnan tehtävänä on lisäksi:

11) hoitaa kansainvälisen yhteisötunnistejärjestelmän viranomaistehtäviä ja osallistua sitä koskevaan muuhun viranomaisyhteistyöhön;

12) valmistella yhdessä valtiovarainministeriön ja Suomen Pankin kanssa koko rahoit-

HE 39/2014
TaVM 6/2014
EV 62/2014

Neuvoston asetus (EU) N:o 1024/2013 (32013R1024); EUVL N:o L 287, 29.10.2013, s. 63-89

tusjärjestelmän vakauden varmistamiseksi tarvittavia toimia sekä päättää tällaisista toimista siten kuin laissa erikseen säädetään.

Finanssivalvonta hoitaa sille tässä ja muualla laissa säädettyjä tehtäviä, jollei luottolaitosten vakavaraisuusvalvontaan liittyvää politiikkaa koskevien erityistehtävien antamisesta Euroopan keskuspankille annetusta neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1024/2013, jäljempänä *YVM-asetus*, muuta johdu.

3 a §

Yhteinen valvontamekanismi ja Euroopan finanssivalvontajärjestelmä

Finanssivalvonta kuuluu YVM-asetuksessa tarkoitettuun Euroopan keskuspankista, jäljempänä *EKP*, ja kansallisista toimivaltaisista viranomaisista koostuvaan yhteiseen valvontamekanismiin.

Finanssivalvonta kuuluu Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan pankkiviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/78/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1093/2010, Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/77/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1095/2010 ja Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/79/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1094/2010, jäljempänä *Euroopan finanssivalvonta-asetukset*, sekä finanssijärjestelmän makrotason vakauden valvonnasta Euroopan unionissa ja Euroopan järjestelmäriskikomitean perustamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1092/2010, jäljempänä *Euroopan järjestelmäriskikomitea-asetus*, tarkoitettuun Euroopan finanssivalvontajärjestelmään, jonka tarkoituksena on Euroopan unionin finanssijärjestelmän valvonnan varmistaminen.

Tehtäviään suorittaessaan Finanssivalvonnan on otettava huomioon sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, 3 §:n 4 momentissa mainitussa asetuksessa tarkoitetut EKP:n päätökset, ohjeet ja suositukset sekä EKP:n mainitun asetuksen nojalla antamat säädökset sekä 2 momentissa mainituissa asetuksissa tarkoitetun Euroopan pankkiviranomaisen, Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen ja Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen, jäljempänä *Euroopan valvontaviranomaiset*, päätökset, ohjeet ja suositukset, Euroopan järjestelmäriskikomitean suositukset sekä teknisiä standardeja sisältävät Euroopan komission säädökset, jotka komissio antaa sille Euroopan finanssivalvonta-asetuksissa säädetyn toimivallan nojalla.

Jollei 3 momentissa tarkoitetun ohjeen tai suosituksen noudattaminen ole mahdollista, Finanssivalvonnan on esitettävä perustelut ohjeesta tai suosituksesta poikkeamiseen ja toimitettava ne asianomaiselle Euroopan valvontaviranomaiselle tai Euroopan järjestelmäriskikomitealle.

Finanssivalvonnan on finanssimarkkinoita koskevissa Euroopan unionin säädöksissä tarkoitetuissa tapauksissa YVM-asetuksen, Euroopan finanssivalvonta-asetusten ja Euroopan järjestelmäriskikomitea-asetuksen mukaisesti:

1) tehtävä yhteistyötä EKP:n, Euroopan valvontaviranomaisten ja Euroopan finanssivalvonta-asetuksissa tarkoitetun Euroopan valvontaviranomaisten yhteiskomitean sekä Euroopan järjestelmäriskikomitean kanssa;

2) toimitettava EKP:lle, Euroopan valvontaviranomaisille, Euroopan järjestelmäriskikomitealle ja Euroopan valvontaviranomaisten yhteiskomitealle niiden tehtävien suorittamiseksi tarvittavat tiedot.

3 b §

Säädösten, määräysten ja ohjeiden valmistelua koskeva yhteistyö

Finanssivalvonnan on annettava valtiovarainministeriölle ja sosiaali- ja terveystieteiden ministeriölle viipymättä tieto:

1) EKP:ssa vireillä olevasta säädöksen valmistelusta, jos säädöksellä voi olla vaikutus Suomen lainsäädäntöön;

2) Euroopan valvontaviranomaisessa viireillä olevasta teknisen standardin tai ohjeen valmistelusta, jos teknisellä standardilla tai ohjeella voi Finanssivalvonnan arvion mukaan olla vaikutus Suomen lainsäädäntöön;

3) muusta EKP:ssa, Euroopan valvontaviranomaisessa tai Euroopan järjestelmäriskikomiteassa viireillä olevasta asiasta, jos sillä voi Finanssivalvonnan arvion mukaan olla vaikutus Suomen finanssimarkkinoiden toimintaan tai vakauteen.

4 §

Valvottavat

Toimilupavalvottavalla tarkoitetaan tässä laissa:

1) luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (610/2014) tarkoitettua luottolaitosta ja kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikettä;

10 §

Johtokunnan tehtävät

Johtokunnalla on seuraavat finanssimarkkinoiden valvontaa koskevat tehtävät:

5) tuomita maksettavaksi Finanssivalvonnan asettama uhkasakko ja päättää 4 luvussa säädettyistä muista hallinnollisista seuraamuksista;

6) tehdä päätös, joka koskee luottolaitostoiminnasta annetun lain 10 luvun 4, 7 ja 8 §:ssä tarkoitetun lisäpääomavaatimuksen asettamista, muuttamista tai ennallaan pitämistä tai mainitun lain 15 luvun 11 §:n 5 momentissa tarkoitettua enimmäisluototussuhdetta taikka luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 575/2013, jäljempänä *EU:n vakavaraisuusasetus* 124 ja 164 artiklassa tarkoitettujen kiinteistövakuudellisiin luottoihin sovellettavien pääomavaatimusten asettamista asetuksen mukaista vähimmäismäärää korkeammaksi tai tätä koskevan aiemman päätöksen muuttamista tai mainitun asetuksen 458 artiklan soveltamista.

26 §

Toimiluvan peruminen ja siihen rinnastettava toiminnan määrääminen lopetettavaksi

Finanssivalvonta voi perua valvottavan toimiluvan tai, jos EKP:n tai muu viranomainen on toimivaltainen toimilupaviranomainen, esittää tälle toimiluvan perumista, jos finanssimarkkinoiden valvonnalle 1 §:ssä säädettyjen tavoitteiden toteutumista ei voida riittävästi turvata rajoittamalla valvottavan toimintaa 27 §:n mukaisesti tai muilla tämän lain mukaisilla tai muualla laissa säädettyillä toimenpiteillä ja:

Finanssivalvonnan on ennen 1 momentissa ja 2 momentin 1 kohdassa tarkoitetun päätöksen tai päätösesityksen tekemistä varattava valvottavalle kohtuullinen määräaika puutteen korjaamiselle, jollei toimiluvan peruminen välittömästi ole välttämätöntä finanssimarkkinoiden valvonnalle 1 §:ssä säädettyjen tavoitteiden toteutumisen turvaamiseksi.

Finanssivalvonnan on peruttava valvottavalle myöntämänsä toimilupa tai esitettävä toimiluvan perumista, kun valvottava on asetettu konkurssiin, määrätty selvitystilaan rekisteriviranomaisen tai tuomioistuimen lainvoimaisella päätöksellä taikka selvitysmiehet ovat antaneet selvitystilaa koskevan lopputilityksen.

27 §

Toimiluvan mukaisen toiminnan rajoittaminen

Finanssivalvonta voi rajoittaa määräajaksi valvottavan toimiluvan mukaista toimintaa tai, jos EKP tai muu viranomainen on toimivaltainen toimilupaviranomainen, tehdä päätösesityksen asiassa, jos:

Jos asiantilaa ei ole saatu korjatuksi määräajassa, Finanssivalvonta voi määräajan päättymisen jälkeen muuttaa tai esittää muutettavaksi toimiluvan ehtoja toiminnan pysyväksi rajoittamiseksi.

32 a §

Omistusosuuden hankinnan kieltäminen

— — — — —
 Jos EKP on YVM-asetuksen nojalla toimivaltainen tekemään tässä pykälässä tarkoitettua päätöksen, Finanssivalvonnan on tehtävä asiasta päätösesitys EKP:lle.

32 b §

Omistusosuuden hankinnan kieltämisessä noudatettava menettely

— — — — —
 Finanssivalvonnan on tehtävä 32 a §:ssä tarkoitettu päätös tai, jos EKP on asiassa toimivaltainen viranomainen, päätösesitys 60 arkipäivässä siitä, kun se on 1 momentissa tarkoitettulla tavalla vahvistanut saaneensa kaikki vaadittavat tiedot (*käsittelyaika*). Finanssivalvonta voi käsittelyaikana, kuitenkin viimeistään viidentenäksymmenentenä arkipäivänä käsittelyajan alkamisesta, kirjallisesti pyytää tarpeellisia yksilöityjä lisätietoja. Lisätietojen pyytäminen keskeyttää käsittelyajan siihen, kunnes pyydetty lisätiedot on saatu, kuitenkin enintään 20 arkipäivän ajaksi tai, jos ilmoitusvelvollisen kotipaikka on Euroopan talousalueen ulkopuolella tai ilmoitusvelvollinen on muu kuin Euroopan talousalueella toimiluvan saanut luottolaitos, sijoituspalveluyritys, sähkörahayhteisö, vakuutusyhtiö tai rahastoyhtiö, enintään 50 arkipäivän ajaksi. Päätös käsittelyajan jatkamisesta on annettava viivytyksettä tiedoksi ilmoitusvelvolliselle.

Päätös hankinnan vastustamisesta on annettava tiedoksi ilmoitusvelvolliselle viimeistään toisena arkipäivänä käsittelyajan päättymisestä. Jos Finanssivalvonta ei tässä pykälässä tarkoitettuna käsittelyaikana ole tehnyt 32 a §:ssä tarkoitettua päätöstä tai päätösesitystä, sen katsotaan hyväksyneen hankinnan.

Jos ilmoitusvelvollinen on ulkomainen ETA-valvottava tai tämän emoyritys taikka luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, jolla on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta ulkomaisessa ETA-valvottavassa tai sen emoyrityksessä, Finanssivalvonnan on oltava päätöstä tai päätösesitystä teh-

dessään yhteistyössä ulkomaisen ETA-valvottavan valvonnasta vastaavan ETA-valvontaviranomaisen kanssa sekä, jos hankinnan kohteena on rahoitus- ja vakuutusryhmittymän omistusyhteisö, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettujen muiden keskeisten valvontaviranomaisten kanssa. Päätöksestä on käytävä ilmi tässä momentissa tarkoitettujen ulkomaisen valvontaviranomaisten kanta hankintaan.

32 c §

Osakkeisiin ja osuuksiin perustuvien oikeuksien rajoittaminen

— — — — —
 Jos EKP on YVM-asetuksen nojalla toimivaltainen tekemään tässä pykälässä tarkoitettua päätöksen, Finanssivalvonnan on tehtävä asiasta päätösesitys EKP:lle.

38 §

Rikemaksu

— — — — —
 Rikemaksu voidaan määrätä edellyttäen, ettei asia kokonaisuutena arvioiden anna aiheetta ankarampiin toimenpiteisiin.

40 §

Seuraamusmaksu

— — — — —
 Seuraamusmaksu määrätään sille, joka tahallaan tai huolimattomuudesta laiminlyö tai rikkoo arvopaperimarkkinalain 15 luvun 2 §:ssä, sijoituspalvelulain 15 luvun 2 §:ssä, kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 10 luvun 2 §:ssä, arvopaperitileistä annetun lain 15 §:ssä, arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 8 luvun 9 §:ssä, maksulaitoslain 48 a §:ssä, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 22 luvun 2 §:ssä, sijoitusrahastolain 144 b §:ssä tai luottolaitostoiminnasta annetun lain 20 luvun 1 §:ssä tarkoitettuja säännöksiä tai päätöksiä.

— — — — —
 Seuraamusmaksua ei voida määrätä luon-

nolliselle henkilölle teosta tai laiminlyönistä, joka on laissa säädetty rangaistavaksi. Finanssivalvonta voi kuitenkin määrätä seuraamusmaksun ja jättää asian ilmoittamatta esitutkintaviranomaiselle, jos teko tai laiminlyönti on sen haitallisuus, siitä ilmenevä tekijän syyllisyys sekä siitä saatu hyöty ja muut tekoon tai laiminlyöntiin liittyvät seikat huomioon ottaen kokonaisuutena arvioiden vähäinen.

41 §

Seuraamusmaksun määrääminen

Finanssivalvonta määrää seuraamusmaksun, jos se on suuruudeltaan enintään miljoona euroa. Muussa tapauksessa seuraamusmaksun määrää Finanssivalvonnan esityksestä markkinaoikeus.

Seuraamusmaksun määrä perustuu kokonaisarviointiin. Seuraamusmaksun määrää arvioitaessa on otettava huomioon menettelyn laatu, laajuus ja kestoaika sekä tekijän taloudellinen asema. Lisäksi arvioinnissa on otettava huomioon menettelyllä saavutettu hyöty tai sillä aiheutettu vahinko, mikäli ne ovat määritettävissä, tekijän yhteistyö Finanssivalvonnan kanssa asian selvittämiseksi, aiemmat finanssimarkkinoita koskeviin säännöksiin kohdistuneet rikkomukset ja laiminlyönit sekä menettelyn mahdolliset vaikutukset rahoitusjärjestelmän vakaudelle.

Seuraamusmaksu saa olla enintään kymmenen prosenttia oikeushenkilön tekoa tai laiminlyöntiä edeltävän vuoden liikevaihdosta, kuitenkin enintään kymmenen miljoonaa euroa. Jos tilinpäätös ei ole seuraamusmaksua määrättäessä vielä valmistunut, seuraamusmaksu on määrättävä sitä edeltävän vuoden tilinpäätöksen mukaisesta liikevaihdosta. Jos oikeushenkilö on vasta aloittanut toimintansa eikä tilinpäätöstä ole saatavissa, liikevaihto voidaan arvioida muun saatavan selvityksen perusteella.

Luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään kymmenen prosenttia hänen viimeksi toimitetun verotuksen mukaisista tuloistaan, kuitenkin enintään 100 000 euroa. Jos tuloja ei voida luotettavasti selvittää verotustiedoista tai ne ovat olennaisesti muuttuneet viimeksi toimitetun

verotuksen jälkeen, ne voidaan arvioida muun saatavan selvityksen perusteella.

Jos finanssimarkkinoilla palveluja tarjoavalle luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu koskee hänen 5 §:n 17 kohdan nojalla valvottavaa elinkeinotoimintaansa, seuraamusmaksu saa olla enintään 10 prosenttia hänen tästä elinkeinotoiminnastaan saamista viimeksi toimitetun verotuksen mukaisista tuloistaan, kuitenkin enintään 2,5 miljoonaa euroa.

Sen estämättä, mitä 3 momentissa säädetään, jos seuraamusmaksu koskee luottolaitostoiminnasta annetun lain 20 luvun 1 §:n 2 ja 4 momentissa tai sijoituspalvelulain 15 luvun 2 §:n 2 ja 5 momentissa tarkoitetun säännöksen rikkomista tai laiminlyöntiä, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään 10 prosenttia oikeushenkilön tekoa tai laiminlyöntiä edeltävän vuoden liikevaihdosta. Jos oikeushenkilö on osa konsernia, liikevaihdolla tarkoitetaan konsernin ylimmän emoyrityksen konsernitilinpäätöksen mukaista liikevaihtoa. Sen estämättä, mitä 4 momentissa säädetään, luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla edellä tässä momentissa tarkoitettujen säännösten rikkomisesta tai laiminlyönnistä enintään viisi miljoonaa euroa. Edellä tässä momentissa säädetyn estämättä, seuraamusmaksu saa kuitenkin olla enintään kaksi kertaa suurempi kuin teolla tai laiminlyönnillä saatu hyöty, jos se on määritettävissä.

Edellä tässä pykälässä *liikevaihdolla* tarkoitetaan:

1) luottolaitoksen, sijoituspalveluyrityksen ja niiden konsolidointiryhmään kuuluvan muun yrityksen osalta EU:n vakavaraisuusasetuksen 316 artiklan mukaisesti laskettua tuottojen, tai, jos maksuvelvollinen kuuluu luottolaitoksen tai sijoituspalveluyrityksen konsolidointiryhmään, konsolidoitujen tuottojen yhteenlaskettua määrää;

2) vakuutus- ja eläkelaitosten osalta kokonaisvakuutusmaksutuloa tai, kun kysymys on eläkesäätiöistä, maksutuloa;

3) muun kuin 1 tai 2 kohdassa tarkoitetun yrityksen tai konsernin osalta kirjanpitolain 4 luvun 1 §:ssä tarkoitettua liikevaihtoa tai sitä vastaavaa liikevaihtoa.

Seuraamusmaksu määrätään maksettavaksi valtiolle.

42 §

Hallinnollisen seuraamuksen määräämättä jättäminen

Finanssivalvonta voi jättää seuraamusmaksun määräämättä tai lykätä sen määräämistä oikeushenkilölle, jos se tekee samasta asiasta 3 c §:ssä tarkoitetun ilmoituksen viranomaiselle tai ryhtyy muuhun laissa säädettyyn valvontatoimenpiteeseen.

42 a §

Hallinnollisten seuraamusten määräämisoikeuden vanhentuminen

Rikemaksua ei saa määrätä tai julkista varoitusta antaa, jos sitä ei ole tehty viiden vuoden kuluessa siitä päivästä, jona rikkomus tai laiminlyönti tapahtui, tai jatkettun rikkomuksen tai laiminlyönnin osalta viiden vuoden kuluessa siitä päivästä, jona rikkomus tai laiminlyönti päättyi.

Finanssivalvonta ei saa määrätä seuraamusmaksua tai tehdä esitystä sen määräämisestä markkinaoikeudelle, jos sitä ei ole tehty kymmenen vuoden kuluessa siitä päivästä, jona rikkomus tai laiminlyönti tapahtui, tai jatkettun rikkomuksen taikka laiminlyönnin osalta viiden vuoden kuluessa siitä päivästä, jona rikkomus tai laiminlyönti päättyi.

43 §

Rikemaksun, julkisen varoituksen ja seuraamusmaksun julkistaminen

Finanssivalvonnan on julkistettava rikemaksu, julkinen varoitus ja seuraamusmaksu sekä markkinaoikeuden määräämä seuraamusmaksu. Julkistamisesta on käytävä ilmi, onko seuraamuksen antamista tai määräämistä koskeva päätös lainvoimainen. Jos muutoksenhakuviranomainen kumoaa päätöksen, Finanssivalvonnan on julkistettava tieto muutoksenhakuviranomaisen päätöksestä vastaavalla tavalla kuin seuraamuksen antaminen tai määrääminen on julkistettu. Seuraamusta koskevat tiedot on pidettävä Fi-

nanssivalvonnan internetsivuilla viiden vuoden ajan.

Seuraamus voidaan julkistaa ilman seuraamuksen kohteena olevan nimeä, jos 1 momentissa tarkoitettu julkistaminen vaarantaisi finanssimarkkinoiden vakauden tai menettämään olevan viranomaistutkinnan taikka aiheuttaisi suhteetonta vahinkoa osapuolille tai olisi luonnolliselle henkilölle kohtuutonta.

Seuraamuksen julkistamista voidaan lykätä jos 2 momentissa tarkoitettujen edellytysten voidaan olettaa lakkaavan kohtuullisessa ajassa.

44 a §

Seuraamuksista ilmoittaminen Euroopan valvontaviranomaisille

Finanssivalvonnan on finanssimarkkinoita koskevista Euroopan unionin säädöksissä tarkoitetuissa tapauksissa toimitettava asianomaiselle Euroopan valvontaviranomaiselle:

1) tieto tässä luvussa tarkoitettusta julkistetusta seuraamuksesta samanaikaisesti, kun seuraamus julkistetaan sekä tieto mahdollisesta muutoksenhausta ja sen lopputuloksesta;

52 §

Tietojenvaihto

Finanssivalvonnan on toimitettava ulkomaisille ETA-valvontaviranomaisille kaikki hallussaan olevat valvonnan kannalta olennaiset tiedot, jotka voivat helpottaa näiden viranomaisten harjoittamaa valvontaa. Tiedot on toimitettava vähintään siinä laajuudessa kuin kutakin valvottavaa koskevista Euroopan unionin säädöksissä edellytetään. Vakuutusyhtiöiden toimilupaedellytyksiin olennaisesti vaikuttavat tiedot on toimitettava vastaavassa laajuudessa. Tietojenvaihdosta ryhmävalvonnassa säädetään lisäksi 65 §:ssä.

Jos Finanssivalvonnalla on perusteltu syy epäillä, että sen valvonnan piiriin kuulumaton toimija harjoittaa tai on harjoittanut finanssimarkkinoita koskevien Euroopan unionin säädösten vastaista toimintaa toisen ETA-valtion alueella, sen on ilmoitettava tästä finans-

simarkkinoita koskevissa Euroopan unionin säädöksissä tarkoitetuissa tapauksissa asianomaisen ETA-valtion toimivaltaiselle viranomaiselle.

60 §

Ulkomaisen ETA-sivuliikkeen tarkastaminen sekä tietojensaanti ulkomaiselta ETA-sivuliikkeeltä ja muulta ulkomaiselta valvottavalta

Kotivaltion valvontaviranomainen voi toimivaltansa puitteissa tarkastaa itse tai edustajansa välityksellä ulkomaisen ETA-sivuliikkeen toimintaa ulkomaisen ETA-valvottavan valvonnan kannalta tarpeellisessa laajuudessa, jos se on ennen tarkastuksen aloittamista ilmoittanut siitä Finanssivalvonnalle. Finanssivalvonnalla on oikeus osallistua tarkastukseen.

Finanssivalvonta voi kotivaltion valvontaviranomaisen pyynnöstä tarkastaa ulkomaisen ETA-sivuliikkeen toimintaa. Finanssivalvonnan tietojensaanti- ja tarkastusoikeuteen sovelletaan tällöin, mitä 3 luvussa säädetään valvottavaa koskevasta Finanssivalvonnan tietojensaanti- ja tarkastusoikeudesta ja 34 §:ssä oikeudesta käyttää ulkopuolista asiantuntijaa sekä 33 a §:ssä oikeudesta asettaa uhkasakko tietojensaanti- ja tarkastusoikeuden tehostamiseksi.

Finanssivalvonta voi kotivaltion valvontaviranomaisen pyynnöstä taikka, jos se on perusteltua Suomen rahoitusmarkkinoiden vakauden kannalta tai Finanssivalvonnan muualla laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi, omasta aloitteestaan ilmoitettuaan siitä etukäteen kotivaltion valvontaviranomaiselle saada ulkomaiselta ETA-sivuliikkeeltä valvonnan kannalta tarpeelliset tiedot ja tarkastaa ulkomaisen ETA-sivuliikkeen toimintaa. Finanssivalvonnan tietojensaanti- ja tarkastusoikeuteen sovelletaan tällöin, mitä 3 luvussa säädetään valvottavaa koskevasta Finanssivalvonnan tietojensaanti- ja tarkastusoikeudesta ja 34 §:ssä oikeudesta käyttää ulkopuolista asiantuntijaa sekä 33 a §:ssä oikeudesta asettaa uhkasakko tietojensaanti- ja tarkastusoikeuden tehostamiseksi. Mitä edellä tässä momentissa säädetään ETA-sivuliikkeestä, koskee vastaavasti ulkomaisen ETA-lisäeläkelaitoksen Suomessa olevaa kiinteää toimipaikkaa.

Finanssivalvonnalla on oikeus saada tässä laissa ja muualla laissa säädettyjen tehtäviensä hoitamiseksi tarpeelliset tiedot ulkomaiselta ETA-lisäeläkelaitokselta sekä sellaiselta ulkomaiselta valvottavalta, joka tarjoaa Suomeen palveluja sivuliikettä perustamatta.

Finanssivalvonta voi antaa ulkomaiselle ETA-sivuliikkeelle ja 3 momentissa tarkoitettulle ulkomaiselle ETA-lisäeläkelaitokselle määräyksiä 3 §:n 3 momentin 3 ja 5 kohdassa tarkoitettujen tehtäviensä hoitamiseksi tarpeellisten tietojen säännöllisestä toimittamisesta Finanssivalvonnalle. Finanssivalvonta voi lisäksi antaa määräyksiä muiden 18 §:n 2 momentissa tarkoitettujen tietojen säännöllisestä toimittamisesta Finanssivalvonnalle, jos se on tarpeen Finanssivalvonnalle 67 §:ssä tarkoitetun sopimuksen nojalla kuuluvien tehtävien hoitamiseksi.

Finanssivalvonnan on ilmoitettava tämän pykälän nojalla saamansa tiedot kotivaltion valvontaviranomaiselle siltä osin kuin tiedot ovat merkittäviä koko luottolaitoksen taloudellisen aseman valvonnan tai Suomen rahoitusmarkkinoiden vakauden kannalta.

61 §

Ulkomaiseen ETA-sivuliikkeeseen ja muuhun ulkomaiseen ETA-valvottavaan ja toisen ETA-valtion valvonnassa olevaan säänneltyyn markkinaan kohdistuvasta toimenpiteestä ilmoittaminen sekä ulkomaisen ETA-sivuliikkeen ja muun ulkomaisen ETA-valvottavan toiminnan rajoittaminen ja kieltäminen

Jos Finanssivalvonnalla on perusteltua aihetta epäillä, että ulkomainen ETA-sivuliike laiminlyö noudattaa 59 §:ssä tarkoitettuja yleisen edun vaatimia ehtoja taikka mitä sivuliikkeen velvollisuudeksi on finanssimarkkinoita koskevassa Suomen laissa tai sen nojalla annetuissa säännöksissä tai määräyksissä tai sen toimintaa koskevissa säännöissä säädetty tai määrätty, Finanssivalvonta voi kehottaa sivuliikettä korjaamaan asian määräajassa.

62 §

Toimiluvan myöntämiseen ja perumiseen sekä omistajavalvontaan liittyvä tietojenvaihto

Finanssivalvonnan velvollisuudesta ilmoit-

taa valvottavan emoyrityksen ja sen tytäryritysten valvonnasta vastaaville ulkomaisille ETA-valvontaviranomaisille valvottavan toimilupahakemuksesta ja toimiluvan myöntämisestä sekä yhteistyöstä ulkomaisen ETA-valvontaviranomaisen kanssa valvottavan omistajien valvonnassa säädetään luottolaitostoiminnasta annetussa laissa, sijoituspalvelulaissa, sijoitusrahastolaissa, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa ja vakuutusyhtiölaissa.

Kun Finanssivalvonta vastaa valvottavan ryhmävalvonnasta, Finanssivalvonnan on saatuaan ulkomaan viranomaiselta tiedon toimiluvan myöntämisestä ryhmävalvonnan piiriin kuuluvalla ulkomaisella valvottavalla taikka tällaista toimilupaa koskevasta hakemuksesta, viivytyksettä ilmoitettava toimiluvan myöntämisestä vastaavalle viranomaiselle sekä asianomaiselle EU-valvontaviranomaiselle tiedot:

- 1) ryhmän rakenteesta;
- 2) emoyrityksen omistajista, joilla on valvottavassa vähintään luottolaitostoiminnasta annetun lain 3 luvun 1 §:ssä, sijoituspalvelulain 7 luvun 14 §:ssä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 11 §:ssä, maksulaitoslain 21 a §:ssä, sijoitusrahastolain 16 §:ssä, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 7 luvun 9 §:ssä tai 14 luvun 9 §:ssä, tai vakuutusyhtiölain 4 luvun 5 §:ssä tarkoitettu merkittävä omistusosuus; sekä
- 3) ryhmätason hallinnosta, sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta.

65 §

Ryhmittymän valvontaan liittyvä Finanssivalvonnan tiedonantovelvollisuus

65 a §

Ryhmittymän valvontaa koskeva muu yhteistyö

Finanssivalvonta valvoo ryhmävalvontaa koskevien säännösten noudattamista yhteistyössä valvottavan kanssa samaan ryhmittymään kuuluvien ulkomaisten valvottavien

valvonnasta vastaavien valvontaviranomaisen kanssa.

Finanssivalvonnan on, jollei asian kiireellisyydestä muuta johdu, ennen kuin se tekee päätöksen, joka voi merkittävästi vaikuttaa ulkomaiseen ETA-valvottavaan, kuultava sen valvonnasta vastaavaa valvontaviranomaista, jos päätös koskee:

- 1) merkittävää muutosta valvottavan omistuksessa tai hallinnollisessa rakenteessa;
- 2) 32 a §:ssä tarkoitettua päätöstä merkittävän omistusosuuden hankinnan kieltämisestä;
- 3) merkittävän hallinnollisen seuraamuksen määräämistä valvottavalle;
- 4) valvottavakohtaisen lisäpääomavaatimuksen asettamista; tai
- 5) valvottavan toimintaa merkittävästi rajoittavan valvontatoimen kohdistamista valvottavaan.

Edellä 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettussa tapauksessa Finanssivalvonnan on aina kuultava valvottavan ryhmävalvonnasta vastaavaa valvontaviranomaista.

Jos Finanssivalvonta vastaa valvottavan ryhmävalvonnasta, Finanssivalvonnan on sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, suoritettava seuraavat tehtävät:

- 1) valvonnassa tarvittavien tietojen kokoamisen ja jakamisen yhteensovittaminen;
- 2) valvontatoiminnan suunnittelu ja yhteensovittaminen yhteistyössä valvontaan osallistuvien muiden ETA-valvontaviranomaisen kanssa ja, jos kysymys on kriisitilanteista ja niihin varautumisesta, tarvittaessa yhteistyössä asianomaisten ETA-valtioiden keskuspankkien kanssa.

Jos Finanssivalvonta tarvitsee tehtävänsä suorittamiseksi tietoja Finanssivalvonnan valvottavaa vastaavasta ulkomaisesta yrityksestä, joka kuuluu sellaiseen ryhmittymään, jonka valvonnasta Finanssivalvonta vastaa, Finanssivalvonnan on pyydettävä tällaisia tietoja ensisijaisesti tällaisen yrityksen valvonnasta vastaavalta viranomaiselta. Jos Finanssivalvonta tarvitsee tällaisia tietoja yrityksestä, joka kuuluu sellaiseen ryhmittymään, jonka valvonnasta vastaa muu valvontaviranomainen, Finanssivalvonnan on pyydettävä tietoja ensisijaisesti tällaisen ryhmittymän ryhmävalvonnasta vastaavalta viranomaiselta.

65 c §

Valvontakollegion tehtävä ja toiminta

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen toimintaperiaatteiden on katettava ainakin seuraavat seikat:

- 1) tietojenvaihto;
- 2) mahdollinen sopiminen vapaaehtoisesta tehtävien ja vastuiden jaosta;
- 3) valvontaohjelma ja muut menettelytavat luottolaitostoiminnasta annetun lain 11 luvun 2 §:ssä ja rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 31 §:n 2 kohdassa tarkoitettuna arvion tekemiseksi;
- 4) valvonnan tehostaminen poistamalla tarpeettomat päällekkäiset vaatimukset;
- 5) kriisitilanteisiin varautuminen ja toiminta kriisitilanteissa;
- 6) periaatteet, joiden mukaisesti Finanssivalvonta voi rajoittaa ulkomaan valvontaviranomaisen oikeutta osallistua yksittäisen asian käsittelyyn kollegiossa;
- 7) vakavaraisuusvaatimusten johdonmukainen soveltaminen sovellettaessa 65 b §:n 1 momentin 1 kohtaa.

66 §

Valvontapöytäkirjat

Finanssivalvonnan on osaltaan myötävaikutettava siihen, että edellä tässä luvussa tarkoitettua valvontayhteistyötä koskevat periaatteet ja menettelyt vahvistetaan kirjallisessa valvontapöytäkirjassa, jonka kaikki valvontaan tai ryhmävalvontaan osallistuvat valvontaviranomaiset allekirjoittavat.

71 §

Oikeus ja velvollisuus luovuttaa tietoja

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään, Finanssivalvonnalla on oikeus luovuttaa salassapitosäännösten estämättä tietoja:

- 11) EKP:lle, Suomen Pankille tai muulle ETA-valtion keskuspankille ja muulle toimi-

elimelle, jolla on rahapoliittisena viranomaisena samanlainen tehtävä, sekä muulle maksujärjestelmien valvonnasta vastuussa olevalle viranomaiselle;

- 12) muun valtion kuin ETA-valtion tässä momentissa tarkoitettulle viranomaiselle tai toimielimelle;

- 13) luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettulle talletussuojarahastolle ja sijoituspalvelulaissa tarkoitettulle sijoittajien korvausrahastolle niiden tehtävien hoitamiseksi.

Finanssivalvonnan on sen estämättä, mitä tietojen salassapidosta muualla laissa säädetään, viipymättä annettava valtiovarainministeriölle, sosiaali- ja terveysministeriölle ja Suomen Pankille hallussaan olevat tiedot asioista, jotka saattavat vaikuttaa finanssimarkkinoiden vakautteen tai muuten merkittävästi finanssimarkkinoiden kehitykseen tai aiheuttaa merkittäviä häiriöitä rahoitusjärjestelmän toiminnassa.

71 a §

Rikkomuksista ilmoittaminen

Finanssivalvonnan on ylläpidettävä järjestelmää, jonka kautta se voi vastaanottaa ilmoituksia finanssimarkkinoita koskeviin säännöksiin liittyvistä väärinkäytösepäilyistä.

Finanssivalvonnan on säilytettävä viiden vuoden ajan edellä 1 momentissa tarkoitettujen tarpeelliset tiedot. Tiedot on poistettava viiden vuoden kuluttua ilmoituksen tekemisestä, jollei tietojen edelleen säilyttäminen ole tarpeen rikostutkinnan, vireillä olevan oikeudenkäynnin, viranomaistutkinnan taikka ilmoituksen tekijän tai ilmoituksen kohteena olevan henkilön oikeuksien turvaamiseksi. Tietojen edelleen säilyttämisen tarpeellisuus on tutkittava viimeistään kolmen vuoden kuluttua edellisestä tietojen säilyttämisen tarpeellisuuden tarkistamisesta. Tarkistamisesta on tehtävä merkintä.

Ilmoituksen kohteena olevalla rekisteröidyllä henkilöllä ei ole tarkastusoikeutta 1 ja 2 momentissa tarkoitettuihin tietoihin, jos tietojen antaminen saattaisi haitata rikosten tai väärinkäytösten selvittämistä. Tietosuoja-

valtuutettu voi rekisteröidyn pyynnöstä tarkastaa 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen, rekisteröityä koskevien tietojen lainmukaisuuden.

Tämä laki tulee voimaan 15 päivänä elokuuta 2014.

Helsingissä 8 päivänä elokuuta 2014

Tasavallan Presidentti
SAULI NIINISTÖ

Tekoon ja laiminlyöntiin, joka on tehty ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Elinkeinoministeri *Jan Vapaavuori*